

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN,
INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot
wijziging van diverse besluiten, wat betreft de loonmatiging door tijdelijke
beperking van de aanpassing van de lonen overeenkomstig een
indexeringsmechanisme
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

In het Belgisch Staatsblad van 1 juni 2026 verscheen de Programmawet van 30 mei 2026, waarin in titel 3 de maatregelen met betrekking tot de index zijn opgenomen, de zogenaamde “centenindex”.

Voorliggend voorontwerp van besluit wijzigt diverse besluiten, zodat uitvoering wordt gegeven aan deze maatregel, waarbij de tijdelijke beperking van de aanpassing van de lonen wordt toegepast op het basisloon. Volgende besluiten worden gewijzigd:

- Het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 tot organisatie van de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 tot vaststelling van het statuut van de provinciegouverneurs en de adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 2004 tot vaststelling van het statuut van de arrondissementscommissarissen en de adjunct-arrondissementscommissaris

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Beleidsveld: Ondersteuning van de Vlaamse Regering

Interne Dienstverlening van de Vlaamse overheid, met uitzondering van facility en ICT

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2026/244 van 25 juni 2026.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 28 mei 2026 keurde de Kamer van Volksvertegenwoordigers de Programmawet goed (DOC 56 1378/001). Eén van de maatregelen hierin is de loonmatiging door tijdelijke beperking van de aanpassing van de lonen overeenkomstig een indexeringsmechanisme – de zogenaamde “centenindex” (Titel 3, Hoofdstuk 1 van de Programmawet).

Volgens de memorie van toelichting zijn de deelstaten bevoegd om de doorwerking van de indexbeperking te concretiseren. Dit voorstel regelt de doorwerking van de centenindex voor de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid, de medewerkers van de kabinetten, de provinciegouverneurs en de arrondissementscommissarissen.

2.A.1.Toepassingsgebied van de Titel 3, Hoofdstuk 1 van de Programmawet (Centenindex)

De loonmatiging is van toepassing op alle werknemers, werkgevers en hiermee gelijkgestelde personen van de private en publieke sector.

De administraties en andere diensten van de Gemeenschappen en Gewesten vallen onder de regeling, dus ook de personeelsleden van de diensten van de Vlaamse Overheid. Daarnaast is de regeling ook van toepassing op onder meer de Vlaamse ministers, provinciegouverneurs, arrondissementscommissarissen.

Belangrijk hierbij is op te merken dat de loonmatiging geldt, behoudens andersluidende wettelijke, reglementaire of statutaire bepalingen die een meer verregaande beperking van de indexering zouden voorzien.

2.A.2. Loonmatiging

Concreet houdt de centenindex in dat de indexering van 2% begrensd wordt op een brutoloon (bij voltijdse tewerkstelling) van 4.000 euro. Enkel het basisloon op voltijdse basis wordt in aanmerking genomen, niet afhankelijk van prestaties of uren. Het basisloon omvat dus niet de toelagen, maaltijdcheques, eindejaarstoelage, bonussen... Met andere woorden, tot een brutoloon van 4.000 euro (bij voltijdse tewerkstelling) ontvangt het personeelslid een volledige index van 2%, bij een brutoloon hoger dan 4.000 euro (bij voltijdse tewerkstelling) ontvangt het personeelslid geen volledige index, maar slechts 80 euro.

De centenindex is een maatregel op sectorniveau en niet op persoonsniveau. Er is dus doorwerking in de tijd voor de huidige en voor nieuwe personeelsleden die aangeworven worden na 1 juni 2026.

2.A.3. Loonmatigingsperiode

De eerste matigingsperiode vangt aan op 1 juni 2026. Vanaf 1 juni 2026 heeft de koppeling aan de index slechts uitwerking ten belope van 2 procent van het referteloon begrensd tot 4.000 euro. Voor de eerste matigingsperiode wordt het bedrag boven de 4.000 euro niet geïndexeerd.

De tweede matigingsperiode vangt aan op 1 januari 2028. Op dat ogenblik wordt het bedoelde grensbedrag van 4.000 euro (zie hierna), gekoppeld aan de spilindex die van kracht is op 1 juni 2026.

De volgende indexaanpassingen gebeuren op basis van lonen, geïndexeerd, rekening houdend met de toegepaste loonmatiging. De tijdens de matigingsperiode gerealiseerde loonaanpassing wordt bijgevolg duurzaam verankerd in de verdere loonontwikkeling.

Zo wordt vermeden dat bij een volgende indexaanpassing zou worden teruggekeerd naar een hypothetisch loon dat geen rekening houdt met een tijdelijke indexbeperking.

2.A.4. Loonmatigingsbijdrage

Voor de publieke sector is de loonmatigingsbijdrage enkel verschuldigd door de nominatief aangeduide werkgevers, namelijk de autonome overheidsbedrijven die ressorteren onder de toepassing van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (Bpost, Proximus, Skeyes) en HR Rail. De Vlaamse overheid is dus geen loonmatigingsbijdrage verschuldigd.

2.A.5. Implementatie

Om de functionele vereisten technisch te verwezenlijken wordt bij aanvang van de loonberekening een correctieformule toegepast op de officiële jaarbasissen. Deze correctieformule zorgt ervoor dat de centenindex correct wordt verwerkt in de loonberekening.

De correctieformule zal als 'voorverwerking' worden toegepast in Vlimpers, waarbij geplafonneerde jaarbasissen (aangepaste refertelonen) worden doorgestuurd naar de loonmotor (SAP).

Dit betekent:

- De standaard SAP werking blijft behouden, wat stabiliteit in de loonberekeningen garandeert. De jaarbasissen worden opgehaald in een centrale barematabel uit het personeelssysteem Vlimpers. De officiële tabel van het VPS blijft ongewijzigd, maar er wordt een parallelle structuur opgebouwd die onderhevig is aan de loonmatiging(en).
- De loonmotor gebruikt de geplafonneerde jaarbasis voor de feitelijke loonberekening en blijft werken met één indexwaarde (in casu 2,2080). Op basis daarvan wordt het correcte geïndexeerde maandsalaris berekend conform de centenindex.
- De geplafonneerde jaarbasis is het basisloon waar de werknemer met de loonmatiging recht op heeft. Dit bedrag vormt vervolgens tevens de basis voor alle gekoppelde toelagen die berekend worden op basis van de jaarbasis.
- Voor vergoedingen en toelagen die berekend worden op basis van een constante of een parameter, onafhankelijk van de jaarbasis, zal de loonmotor de gewone indexering toepassen, ongeacht of de medewerker in een salarisschaal zit die wel of niet onderhevig is aan de loonmatiging.
- Tijdens fase 1 van de uitvoering van de centenindex is er geen impact op de opbouw en de berekening van de pensioenrechten van de personeelsleden van de overheidssector. Er is dus geen impact op de Capelo-aangifte. De bestaande Capelo-referenties en de corresponderende bedragen worden behouden en moeten op precies dezelfde wijze als vóór de uitvoering van de centenindex doorgestuurd worden. De Federale

Pensioendienst (FPD) zal bij de berekening van het bedrag van het ambtenarenpensioen rekening houden met de effecten van de centenindex op de weddes. Gezien de noodzakelijke wettelijke en technische aanpassingen en in overleg met de federale Regering, zal dit gebeuren na de tweede centenindex, vanaf 1 januari 2029..

- De pensioenen van de contractuele personeelsleden worden op een andere wijze berekend dan het pensioen van de ambtenaren. Voor contractuelen gebeurt de berekening op basis van de effectief uitbetaalde lonen, maar wel met inbegrip van toelagen waarop sociale zekerheidsbijdragen worden ingehouden. Ook is er een doorwerking van de centenindex op de berekening van de 2de pensioenpijler van de contractuele personeelsleden.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 (toevoeging derde lid aan artikel VII 9 VPS)

Dit artikel verankert de toepassing van de zogenaamde “centenindex” op het loon, zoals opgenomen in Titel 3, Hoofdstuk 1 van de Programmawet van 30 mei 2026.

De Vlaamse Regering is bevoegd om te concretiseren op welke wijze de indexbeperking doorwerkt in de interne loonstructuur. Dat behoort immers tot de autonome bevoegdheid van de deelstaten.

Er wordt gewerkt met een geplafonneerde jaarbasis (aangepast referteloan) en dit bedrag vormt ook de basis voor alle gekoppelde toelagen die berekend worden op basis van de jaarbasis.

Dit voorstel betreft een aanvulling van artikel VII 9 VPS met een verwijzing naar de artikels in de Programmawet over de centenindex met 1 juni 2026 als datum van inwerkingtreding. Zo kan er geen verwarring ontstaan over de concrete doorwerking van de centenindex uit de Programmawet op de interne loonstructuur.

Artikel 56 van de Programmawet van 30 mei 2026 bepaalt dat de “centenindex” enkel van toepassing is op het vast baremiek maandelijks basisloon, zoals gedefinieerd in de federale omzendbrief.

Dit betekent dat het derde lid van artikel VII 9, dat met voorliggend voorontwerp van besluit wordt toegevoegd, de facto zonder voorwerp is voor vergoedingen en toelagen die niet afhankelijk zijn van de jaarbasis, maar van een constante of een parameter. Het derde lid heeft enkel een impact op de toelagen die gekoppeld zijn aan de jaarbasis.

Artikel 2 (wijziging artikel 44 van het statuut van de provinciegouverneurs)

Dit artikel verankert de toepassing van de zogenaamde “centenindex” op het loon, zoals opgenomen in Titel 3, Hoofdstuk 1 van de Programmawet van 30 mei 2026.

De Vlaamse Regering is bevoegd om te concretiseren op welke wijze de indexbeperking doorwerkt in de interne loonstructuur. Dat behoort immers tot de autonome bevoegdheid van de deelstaten.

Dit voorstel betreft een aanvulling van artikel 44 met een verwijzing naar de artikels in de Programmawet over de centenindex met 1 juni 2026 als datum van inwerkingtreding.

Artikel 56 van de Programmawet van 30 mei 2026 bepaalt dat de “centenindex” enkel van toepassing is op het vast baremiek maandelijks basisloon, zoals gedefinieerd in de federale omzendbrief.

Artikel 3 (wijziging artikel 95, §4 van het statuut van de arrondissementscommissarissen)

Dit artikel verankert de toepassing van de zogenaamde “centenindex” op het loon, zoals opgenomen in Titel 3, Hoofdstuk 1 van de Programmawet van 30 mei 2026.

De Vlaamse Regering is bevoegd om te concretiseren op welke wijze de indexbeperking doorwerkt in de interne loonstructuur. Dat behoort immers tot de autonome bevoegdheid van de deelstaten.

Dit voorstel betreft een aanvulling van artikel 95 met een verwijzing naar de artikels in de Programmawet over de centenindex met 1 juni 2026 als datum van inwerkingtreding.

Artikel 56 van de Programmawet van 30 mei 2026 bepaalt dat de “centenindex” enkel van toepassing is op het vast baremiek maandelijks basisloon, zoals gedefinieerd in de federale omzendbrief.

Artikel 4 (nieuw lid artikel 19 van het kabinetsbesluit)

Dit artikel verankert de toepassing van de zogenaamde “centenindex” op het loon, zoals opgenomen in Titel 3, Hoofdstuk 1 van de Programmawet van 30 mei 2026.

De Vlaamse Regering is bevoegd om te concretiseren op welke wijze de indexbeperking doorwerkt in de interne loonstructuur. Dat behoort immers tot de autonome bevoegdheid van de deelstaten.

Dit voorstel betreft een aanvulling van artikel 19 met een verwijzing naar de artikels in de Programmawet over de centenindex met 1 juni 2026 als datum van inwerkingtreding.

Artikel 56 van de Programmawet van 30 mei 2026 bepaalt dat de “centenindex” enkel van toepassing is op het vast baremiek maandelijks basisloon, zoals gedefinieerd in de federale omzendbrief.

Artikel 5

Dit artikel bepaalt dat dit voorontwerp van besluit uitwerking heeft met ingang van 1 juni 2026. Dit is de datum waarop Titel 3 (maatregelen met betrekking tot de index) van de Programmawet van 30 mei 2026 in werking is getreden.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt dat elke minister, voor wat hem of haar betreft, belast is met de uitvoering van dit besluit

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De federale centenindex leidt tot een vermindering van de loonkosten van de entiteiten van de diensten van de Vlaamse overheid.

De kostenbesparing voor de Vlaamse ministeries, DAB's en Vlaamse rechtspersonen wordt geraamd op 5.615 K EUR in 2026 en op 15.940 K EUR in 2027. Deze raming is opgenomen in punt 3 van de nota aan de Vlaamse Regering betreffende het regeringsamendement bij het programmadecreet van de begrotingsaanpassing 2026 (VR 2026 0506 DOC.0577/1TER).

Voor de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering wordt de kostenbesparing geraamd op 61 KEUR voor 2026 en 221 KEUR voor 2027.

De kostenbesparing voor de provinciegouverneurs en arrondissementscommissarissen is te verwaarlozen. Het gaat in totaal om 12 personeelsleden waarop de centenindex van toepassing is.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven op 26 juni 2026.

Het akkoord van de minister van Begroting werd aangevraagd op 3 juli 2026.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na principiële goedkeuring van het voorontwerp van besluit starten de onderhandelingen over de artikelen 1 en 5 met de vakorganisaties in het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest. Vervolgens leg ik het dossier voor advies voor aan de Raad van State.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de loonmatiging door tijdelijke beperking van de aanpassing van de lonen overeenkomstig een indexeringsmechanisme;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij:
 - te gelasten de minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap - Vlaams Gewest voor onderhandeling over de artikelen 1 en 5 van het voorontwerp van besluit;
 - te machtigen om te beoordelen of voornoemde onderhandelingen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
 - te gelasten om over het onder punt 1° vermelde ontwerpbesluit het advies in te winnen van de Raad van State, binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, op voorwaarde dat de in punt 2° bedoelde onderhandelingen geen aanleiding geven tot wijziging van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van diverse besluiten, wat betreft de loonmatiging door tijdelijke beperking van de aanpassing van de lonen overeenkomstig een indexeringsmechanisme;
- advies van de Inspectie van Financiën van 26 juni 2026;
- akkoord van de Vlaamse minister van Begroting.